

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	42250
Nom	Treball fi de màster: Especialitat de dibuix
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Magisteri	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	65 - Practicum: Especialitat de dibuix	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
MARTINEZ GALLEGO, SILVIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

El TFM consisteix en un treball monogràfic individual, mitjançant el qual cada estudiant ha de demostrar la seua capacitat per a confrontar amb destresa els aspectes contemplats als continguts de la matèria. Atés que el TFM té un caràcter comprensiu dels coneixements i competències adquirides en el màster, la seua defensa haurà de realitzar-se cap al final del període d'estudi del màster. Els estudiants que cursen el màster amb dedicació a temps parcial hauran de matricular-se del TFM en el segon any.

La CCA organitzarà a l'inici de cada curs acadèmic el procediment d'assignació de tutor als estudiants matriculats del TFM. Com a part del procediment, cada coordinador d'especialitat farà pública una llista dels professors de l'especialitat que podran ser tutors de TFM, i en el seu cas també podrà fer pública una llista de línies temàtiques per als TFM de l'especialitat, acordats amb els tutors.

Cada coordinador elaborarà una proposta d'assignació de tutors als estudiants de l'especialitat. Podran ser tutors de TFM d'una especialitat del màster els professors doctors adscrits als departaments responsables de la docència del mòdul específic en aquesta especialitat que hagen obtingut prèviament el Vist-i-Plau de la CCA.

En aplicació de la Resolució del Vicerector de Postgrau de febrer de 2010, quan els departaments responsables de la docència del mòdul específic en una especialitat no disposen de suficient nombre de professors doctors per a tutoritzar els estudiants de l'especialitat matriculats del TFM, podran ser tutors professors no doctors d'aquests departaments.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Acomplir els requisits establerts per al Màster de Professor/a d'Educació Secundària quant a l'accés a l'especialitat de Dibuix.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge posant una atenció especial en l'equitat, l'educació emocional i en valors, la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, la formació ciutadana i el respecte dels drets humans que faciliten la vida en societat, la presa de decisions i la construcció d'un futur sostenible
- Conèixer els processos d'interacció i de comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries per fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes.
- Conèixer la normativa i l'organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat amb aplicació als centres d'ensenyament.
- Conèixer i analitzar les característiques històriques de la professió docent, la seua situació actual, perspectives i interrelació amb la realitat social de cada època.

- Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla en los procesos de enseñanza y aprendizaje en las materias propias de la especialización cursada. Adquirir los conocimientos y las estrategias para poder programar las áreas, materias y módulos propios de su responsabilidad docente.
- Concretar el currículo que se vaya a implantar en un centro docente participando en la planificación colectiva del mismo; desarrollar y aplicar metodologías didácticas tanto grupales como personalizadas, adaptadas a la diversidad de los/as estudiantes.
- Adquirir estrategias para estimular el esfuerzo del alumnado de la etapa o área correspondiente y promover su capacidad para aprender por sí mismo y con otros, y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativa personales.
- Diseñar y realizar actividades formales y no formales que contribuyan a hacer del centro un lugar de participación y cultura en el entorno donde esté ubicado.
- Desarrollar las funciones de tutoría y de orientación del alumnado de la etapa o área correspondiente, de manera colaborativa y coordinada; informar y asesorar a las familias acerca del proceso de enseñanza y aprendizaje y sobre la orientación personal, académica y profesional de sus hijos.
- Saber comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Poseer habilidades de aprendizaje que permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
- Adquirir experiencia en la planificación, la docencia y la evaluación de las materias de la especialidad.
- Acreditar un buen dominio de la expresión oral y escrita en la práctica docente.
- Dominar las destrezas y habilidades necesarias para fomentar un clima que facilite el aprendizaje y la convivencia.
- Participar en las propuestas de mejora en los distintos ámbitos de actuación a partir de la reflexión basada en la práctica.
- Conocer los contenidos curriculares de las materias relativas a la especialización docente correspondiente, así como el cuerpo de conocimientos didácticos en torno a los procesos de enseñanza y aprendizaje respectivos.

- Participar en la evaluación, investigación y la innovación de los procesos de enseñanza y aprendizaje. Dominar estrategias y procedimientos de evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado, así como los propios para la evaluación de los procesos de enseñanza

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

En la memòria del *Treball Final de Màster*, els estudiants hauran de donar mostres dels següents resultats.

- **Aplicar** els coneixements adquirits en els mòduls del màster per a abordar nous problemes.
- **Justificar adequadament** el tema d'investigació dins el context de les disciplines de l'especialitat.
- **Desenvolupar** les capacitats d'anàlisi, de síntesi i de reflexió crítica al voltant de la realitat educativa.
- **Posar en pràctica** estratègies d'aprenentatge, particularment dels aprenentatges significatiu i autònom.
- **Adequar** les metodologies d'investigació i les orientacions al projecte d'investigació plantejat.
- **Enfocar** el treball d'investigació en coherència amb les competències generals y específiques del màster.
- **Posar en relació** la historicitat de les idees i els conceptes amb els temes d'interés de l'especialitat.
- **Conèixer** les principals orientacions de la investigació educativa i la seua fonamentació teòrica.
- **Desenvolupar** un projecte d'investigació formulant objectius clars, interessants i abordables.
- **Oferir** una visió integradora i comprensiva dels reptes de l'educació en la contemporaneïtat.
- **Ampliar** els coneixements previs (de grau) al llarg del procés d'investigació i enriquir-los.
- **Desenvolupar** estratègies bàsiques d'investigació mitjançant el treball de revisió bibliogràfica.
- **Demostrar** capacitat de reflexió i creativitat mitjançant el desenvolupament del treball d'investigació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. PLantejar de manera fonamentada un problema o un projecte d'innovació o d'investigació sobre l'ensenyament aprenentatge.

2. Desenvolupar el problema o projecte d'investigació formulant hipòtesis de treball adients.

3. Aplicar el bagatge de coneixements i de destresses adquirides al llarg dels mòduls del Màster.

4. Sintetitzar i presentar el treball de recerca realitzat en una memòria escrita.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	5,00	100
Elaboració de treballs individuals	50,00	0
Estudi i treball autònom	35,00	0
Lectures de material complementari	50,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La memòria del TFM ha de tenir entre 30 i 50 pàgines (sense comptar la portada, l'índex i els annexos). La memòria del TFM és un text escrit que pot tenir una diversitat d'estructures i continguts, tot depenent de les preferències i tradicions de les diferents especialitats. Com a suggeriment es proposa el següent possible esquema.

0. Títol i índex.
1. Introducció.
2. Plantejament, problema, qüestió o hipòtesi i justificació del seu interès.
3. Objectius.
4. Revisió bibliogràfica.
5. Marc teòric.
6. Marc metodològic.
7. Anàlisi i discussió.

8. Conclusions.

9. Bibliografia.

10. Annexos.

AVALUACIÓ

Per a ser avaluat, l'estudiant haurà de depositar tres exemplars impresos de la memòria del TFM, una per a cada un dels membres del tribunal, i una versió en format digital (cd o dvd) que haurà de contenir tota la informació justificativa del treball, així com la memòria completa. La versió digital del TFM quedarà en dipòsit on dispose la CCA.

Cada estudiant farà el dipòsit de la seua memòria del TFM al seu tutor, per defecte, al coordinador de l'especialitat o, per defecte, a la secretaria del departament al qual està adscrit el seu tutor. S'hi lliurarà un rebut. El dipòsit haurà de realitzar-se amb una antelació mínima de 15 dies naturals a la data prevista per a la defensa. La memòria portarà el vist-i-plau del tutor.

Cada estudiant defensarà el treball desenvolupat davant del tribunal durant el temps i la forma establerts pel tribunal i, a continuació, els membres del tribunal podran discutir amb l'estudiant els aspectes que es consideren pertinents sobre el seu treball. La data, l'hora y el lloc de la defensa de cada TFM es faran públiques a través de cadascun dels tribunals, una vegada realitzat el dipòsit de la memòria, amb una antelació mínima de 7 dies naturals a la data de lectura. Una vegada realitzada la defensa del TFM, el tribunal i el tutor es constituïran en comitè qualificador i procediran a la qualificació del TFM. El tutor pot participar amb veu però sense vot.

Per a l'avaluació d'un TFM els tribunals podran tenir en compte criteris com:

- La presentació formal i la claredat del treball (redacció, estructura i equilibri entre les parts, utilització correcta de citació bibliogràfica, etc.).
- La originalitat i l'autoria del treball realitzat. Els TFM han de ser inèdits. El plagi o l'ús excessiu de fragments d'altres publicacions portarà a la qualificació de suspens.
- La pertinença o interès del tema (aspecte innovador, poc estudiat, aplicabilitat, etc.).
- La fonamentació teòrica (aplicació dels continguts del màster, aprofundiment, conceptualització, etc.).
- La metodologia emprada (tècniques utilitzades, rigor en l'aplicació, etc.).
- Els resultats i les conclusions presentades (interès, rigor, aportacions rellevants, etc.).
- Les tutories realitzades (aprofitament de les entrevistes, actitud, constància, compromís, etc.).

Els TFM es puntuaran numèricament de 0,0 a 10,0 amb un sol decimal. A més, s'inclourà la qualificació de:

- **Suspens:** Corresponent a puntuacions entre 0,0 i 4,9
- **Aprovat:** Corresponent a puntuacions entre 5,0 i 6,9
- **Notable:** Corresponent a puntuacions entre 7,0 i 8,9
- **Excel.lent o Excel.lent amb Matrícula d'Honor:** Corresponent a puntuacions iguals o superiors a 9,0

En allò que fa referència al règim de qualificació, la concessió de Matrícules d'Honor i els Premis Extraordinaris de Màster, s'aplicarà allò que disposa la Normativa de la Universitat de València

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bisquerra Alzina, Rafael (coordinador) (2004). Metodología de la Investigación educativa. Madrid: La Muralla.
- Blaxter, L., Hugues, C., y Tight, M. (2008). Lecturas para la investigación. En Cómo se investiga (113-145). Barcelona: Graó.
- Cohen, L. y Manion, L. (1990). Métodos de Investigación Educativa. Madrid: La Muralla.
- Colás, M.P. y Buendía, L. (1998). Investigación Educativa. Sevilla: Alfar.
- Marín, R. (ed.) (2005). Investigación en Educación Artística. Granada: Editorial Universidad de Granada.
- Marín Viadel, R. y Roldán, J. (2016). Ideas Visuales. Investigación Basada en Artes e investigación artística. Granada: Editorial de la Universidad de Granada.
- Roldán, J. y Marín, R. (2012). Metodologías Artísticas de Investigación en educación. Málaga: Aljibe.
- Stake, R. E. (2005). La naturaleza de la investigación cualitativa. En Investigación con estudio de casos (41-50). Madrid: Morata.
- Stokes, L. (2003). Lecciones de una escuela indagadora: formas de indagación y condiciones para el aprendizaje del profesorado. En A. Lieberman y L. Miller, La indagación como base de la formación del profesorado y la mejora de la educación (173-191). Barcelona: Octaedro.
- Yin, R. K. (2003). Case study research. Thousand Oaks. California: Sage.
- Sandín, M. P. (2003). Investigación Cualitativa en Educación: Fundamentos y Tradiciones. Madrid: Mac Graw-Hill Interamericana.

Complementàries

- Dewey, J. (1949). El arte como experiencia. México: Fondo de Cultura Económica.

- Edarte, Grupo de investigacion (ed.) (2013). Investigar con jóvenes: ¿Qué sabemos de los jóvenes como productores de Cultura Visual?. Pamplona: Pamiela Edarte (UPNA/NUP).
- Efland, A., Freedman, K. y Sthur, P. (2003). La educación en el arte posmoderno. Barcelona: Paidós.
- Freedman, K. (2006). Enseñar la Cultura Visual. Currículum, estética y la vida social del arte. Barcelona: Octaedro.
- Hernández, F. (1999). La importancia de aprender a interpretar la Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Hernández, F. (2000). Educación y Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Huerta, R. (2002). Els valors de l'art en l'ensenyament. València: PUV.
- Huerta, R. (2010). Maestros y museos: Educar desde la invisibilidad. València: PUV.
- Huerta, R. (2015). La ciudad y sus docentes. Miradas desde el arte y la educación. Barcelona: OUC.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2015). Educación artística y diversidad sexual. Valencia: Servicio Publicaciones de la Unversidad de Valencia.
- Huerta, R. y Alonso-Sanz, A. (2017). Entornos informales para educar en artes. Valencia: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Valencia.
- Mirzoeff, N. (2003). Una introducción a la Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Walker, R. (1983). La realización de estudios de casos en educación. Ética, teoría y procedimientos. En Dockrell, W. B. i Hamilton, D. (coords.) Nuevas reflexiones sobre la investigación educativa, pàgs. 42-82. Madrid: Narcea.
- Walker, J. A. y Chaplin, S. (2002). Introducción a la Cultura Visual. Barcelona: Octaedro.
- Festinger, L. y Katz, D. (1992). Los métodos de investigación en las ciencias sociales. Barcelona: Paidós.